

Силабус навчальної дисципліни
«ТЕОРІЯ ТА МЕТОДИКА НАВЧАННЯ СУСПІЛЬСТВОЗНАВСТВА»

Галузь знань: 03 Гуманітарні науки

Спеціальність: 032 Історія та археологія

Освітня програма: Історія та археологія (Європейстика)

Історія та археологія (Краєзнавчо-туристична робота)

Освітня програма: Середня освіта (Історія. Правознавство)

Середня освіта (Історія. Географія)

Рівень вищої освіти: перший (бакалаврський)

Курс: IV

Семестр: 7

Факультет	Історичний
Кафедра	Всесвітньої історії та методик навчання
Викладач(-и)	Возна Зоя Олександровна Канд.пед.наук, доцент E-mail: domar35@ukr.net
Лінк на освітній контент дисципліни	Посилання на дисципліну, розміщену в середовищі системи дистанційного навчання Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини https://moodle.dls.udpu.edu.ua/course/view.php?id=1918
Статус дисципліни	Навчальна дисципліна обов'язкового компонента із фахового переліку
Обсяг дисципліни, кредити ЄКТС / години	3 кредити ЄКТС /90
Обсяг дисципліни (години) та види занять	Денна форма: лекції (24 год.), практичні 20(год.), лабораторна робота (22 год.), самостійна робота (24год.) Заочна форма: лекції (6 год.), практичні (16 год.), лабораторна робота (8 год.) самостійна робота (60 год.)
Мова викладання	Українська
Політика дисципліни	Вивчення дисципліни для суб'єктів навчання будеться на фундаментальних цінностях, що визначається Кодексом академічної добродетелі Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини. У процесі навчання засадними є інтелектуальна і особиста чесність, вільний обмін ідеями, оперта та кооперативна та інтерактивна діяльність, справедливість у стосунках між здобувачами вищої освіти, викладачами та адміністративним персоналом. Для успішного опанування змістом дисципліни важливо дотримуватися таких вимог, а саме: систематично відвідувати заняття, вчасно та добросовісно виконувати завдання, передбачені навчальними планами; активно займатись самостійною роботою; чесно та відповідально готуватись до поточного, підсумкового контролю, атестації, докладаючи зусиль до своєчасного виконання всіх завдань; використовувати в освітній або дослідницькій діяльності лише перевірені та достовірні джерела інформації та посилатися на них; подавати на оцінювання лише самостійно виконану роботу. У навчанні важливим є принцип креативної ініціативи і персональної відповідальності здобувача освіти за навчання та роботу на результат.
Що будемо вивчати?	Предметом вивчення є громадянська освіта та методика її навчання
Чому це треба вивчати?	Громадянська освіта – це вимога часу. Її розвиток є актуальним завданням сьогодення. Для того, щоб дати якісну громадянську освіту школярам, які розвивають громадянські компетентності в процесі навчання, потрібна підготовка фахового вчителя. Мета курсу – вивчення наукових основ навчання шкільного суспільствознавства (предмету громадянської освіти) і способів реалізації його цільових завдань.

Яких результатів можна досягнути?	<p>Вивчення курсу дозволяє здобувачам вищої освіти виявити закономірності та особливості змісту шкільного суспільствознавства, на основі яких установити нормативні вимоги до навчальної діяльності суб'єкті педагогічного процесу; сформувати професійні – методичні, пізнавальні практичні уміння і навики майбутнього вчителя історії.</p> <p>У результаті навчання студенти будуть знати ідеї, цілі і зміст громадянської освіти учнівської молоді; теоретичні основи дидактики громадянської підготовки школярів; основні принципи та завдання громадянської підготовки учнів, які повинен вирішувати вчитель на уроках; шкільні програми і підручники (навчальні посібники) з курсу «Громадянська освіта», їх структуру і зміст; зміст робот вчителя щодо організації, планування і проведення заняття з курсу «Громадянська освіта». Виявлятимуть здатність застосовувати сучасні технології навчання, добирати методи і засоби навчання громадянської освіти, спрямованих на розвиток здібностей учнів; здійснювати об'єктивне оцінювання рівня навчальних досягнень учнів; застосовувати особистісно-орієнтований, діяльнісний та компетентнісний підхід до навчання громадянської освіти; адаптувати предмет до запиту учнів, формувати громадянськість як цінність демократії.</p>
Як можна використати набуті знання та уміння?	<p>Набуті знання та уміння дозволяють учителю реалізовувати різні моделі громадянської освіти в школі, а саме: предметну модель викладання громадянської освіти як окремого навчального предмета; позакласну модель – громадянське виховання в позакласній та позашкільній роботі; інституційну модель – демократизація стилю життя школи, впровадження моделі управління та самоуправління на демократичних засадах (демократичний стиль управління, діяльність органів учнівського самоврядування тощо). Дієвість долучатися особисто до демократії та навчати цій освітній моделі учнів через знання, цінності, поведінкові установи. Зміщувати акценти у громадянській освіті від системного надання інформації зі сфери суспільних наук до формування особистісних громадянських компетентностей, які дозволяють учням бути активними суб'єктами соціально-політичних практик демократичного суспільства. Працювати на уроках з компетентнісно орієнтованими методиками навчання, визначати способи формування, критерії моніторингу та оцінювання громадянської компетентності учнів.</p>
Зміст дисципліни	<p>Тема 1. Предмет, завдання та структура курсу «Теорія та методика навчання суспільствознавства (Громадянська освіта)».</p> <p>Тема 2. Громадянська освіта в системі шкільної суспільствознавчої освіти.</p> <p>Тема 3. Нормативно-педагогічне забезпечення змісту предмету «Громадянська освіта».</p> <p>Тема 4. Сучасний урок з громадянської освіти та вимоги до нього.</p> <p>Тема 5. Базові технології у навчанні курсу.</p> <p>Тема 6. Громадянська компетентність в системі освітніх компетентностей. Оцінювання предметної компетентності.</p> <p>Тема 7. Наскрізні лінії, основні категорії та особливості змісту тем розділу 1 «Особистість та ідентичність». Формування громадянської компетентності засобами змісту розділу 1.</p> <p>Тема 8. Наскрізні лінії, основні категорії та особливості змісту тем розділу 1 «Права і свободи людини». Формування громадянської компетентності засобами змісту розділу 2.</p> <p>Тема 9. Наскрізні лінії, основні категорії та особливості змісту тем розділу 1 «Людина в соціокультурному просторі». Формування громадянської компетентності засобами змісту розділу 3.</p> <p>Тема 10. Наскрізні лінії, основні категорії та особливості змісту тем розділу 1 «Демократичне суспільство та його цінності». Формування громадянської компетентності засобами змісту розділу 4.</p> <p>Тема 11. Наскрізні лінії, основні категорії та особливості змісту тем розділу 1 «Світ інформації та мас-медіа». Формування громадянської компетентності засобами змісту розділу 6.</p> <p>Тема 12. Наскрізні лінії, основні категорії та особливості змісту тем розділу 1 «Взаємодія громадян і держави у досягненні суспільного добробуту». Формування громадянської компетентності засобами змісту розділу 7.</p>
Обов'язкові завдання	Виконання передбачених планом завдань до всіх практичних занять; виконання лабораторних завдань; підготовка та виконання ІНДЗ; виконання завдань д

	самоперевірки після кожної лекції; підготовка практичного завдання до кожної теми семінару, укладання конспектів уроків, виконання творчих завдань.
Міждисциплінарні зв'язки	Дисципліна вивчається після опанування предметів педагогічного і психологічного циклів. Навчальний курс дозволить опанувати здобувачам вищої освіти методами організації діяльнісного (проблемного) навчання, які є базовими у змісті курсу «Методика навчання історії», «Методика навчання правознавства». З теоретичному контексті курс опирається на між предметні зв'язки з історії, соціології, економічної теорії, політології, правознавства, культурології, соціальної економіки, соціальної психології і психології особистості, соціальної філософії, філософської антропології, етики, медіаграмотності тощо.
Інформаційне забезпечення з репозитарію та фонду НБ УДПУ	<p>1. Громадянська освіта та методика її навчання: Підручник для студентів педагогічних закладів вищої освіти/ За загальною редакцією Т. В. Бакка, Т. В. Мелещенко.– К.:УОВЦ « Оріон», 2019.–320 с.</p> <p>2. Громадянська освіта. ЗД демократії: думаємо, дбаємо, діємо [Текст] : метод. посіб. для 10 кл. : в 7 ч. / [П. Вербицька та ін. ; за ред. П. Кендзьора] ; [Асоц. викл. історії та сusp. дисциплін "Нова доба]. - Львів : Панорама, 2018. - ISBN 978-617-7227-42-6.</p> <p>3.Громадянська освіта: основи демократії. 11(12) клас. Навчальний посібник / Бакка Т. В. , Ладиченко Т. В. , Марголіна Л. В. та ін. - Х. : Вид. група «Основа», 2009. – 207 с.</p> <p>4. Навчальний посібник «Громадянська освіта: теорія і методика навчання», виданий в рамках проекту «Громадянська освіта -Україна.- Асламова Т., Бакка Т. та ін. Громадянська освіта: теорія та методика навчання. - Посібник для студентів вищих навчальних закладів. - К.: ETNA-1, 2008. – 174 с.</p> <p>5. Семінарські та лабораторні заняття з курсу «Теорія та методика навчання суспільствознавства» : метод. посіб. для здобувачів вищої освіти освітнього ступеня «бакалавр» денної та заочної форми навчання / МОН України, Уманський держ. пед. ун-т імені Павла Тичини, Історичний ф-т ; уклад. З. О. Возна. – Умань : Візаві, 2021. – 145 с.</p> <p>6. Теорія та методика навчання суспільствознавства: навчально-методичний посібник для студентів освітнього ступеня «бакалавр» денної та заочної форми навчання / укладач З. О. Возна.–Умань: ФОП Жовтий, 2015. – с.182</p> <p>7. Шкільний курс «Громадянська освіта: основи демократії» та методика його навчання (2009 р.) (Підручник для студентів педагогічних ВНЗ), автори Бакка Т.В., Ладиченко Т.В., Марголіна Л.В., Дубровський В.Ф., Желіба О.В., Клепко С.Ф., Мелещенко Т.В.</p> <p>8. Медіаграмотність та критичне мислення на уроках суспільствознавства : посібник для вчителя / Т. Бакка, О. Бурім, О. Волошенюк, Р. Євтушенко, Т. Мелещенко, О. Мокрогуз ; За ред. В. Іванова, О. Волошенюк. - Київ : ЦВП, АУП, 2016. - 243 с.</p>
Поточний контроль	Поточний контроль передбачає виконання завдань теоретичного та практичного компонентів семінарських занять, модульних контрольних робіт, виконання лабораторних робіт, ІНДЗ.
Підсумковий контроль	Підсумковий тестовий контроль, іспит.

Розробник

Возна Зоя Олександровна